

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА

32
17 ✓

Изх. № 02-02-12 / 19.02.2024г.

ЧРЕЗ
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА 49 НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО
Г-Н НИКОЛАЙ АЛГАФАРИ
НАРОДЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ ОТ
ПГ НА ГЕРБ-СДС

На Ваш № 49-454-06-218/02.02.2024 г.

Наш № 02-02-6/02.02.2024 г.

ПИСМЕН ОТГОВОР НА ВЪПРОС

Относно: Допълнителни средства по Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. за изпълнение на политики в област Иновации.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АЛГАФАРИ,

Във връзка с постъпил въпрос в Министерството на иновациите и растежа, относно поискани от бюджета 10 милиона лева, Ви предоставям следната информация:

Министърът на иновациите и растежа ръководи, координира, провежда и контролира осъществяването на държавната политика в областта на иновациите и растежа, като подкрепя повишаването на иновационната активност и на иновационната култура, трансфера на технологии и знания, стимулиране на научно-развойната дейност към и в индустрията. В рамките на правомощията по провеждането на държавната политика в областта на иновациите и растежа се провеждат и предприемат редица действия и политики с пряка насоченост към подобряване на средата и насърчаване на иновационната активност, включително на стартиращи предприятия.

В резултат от активната дейност на експертите на Министерството на иновациите и растежа (МИР) по реализиране на държавната политика в областта на иновациите и растежа и проведените изключително ползотворни дискусии с администрацията на Министерство на финансите и представители на парламентарните групи, подкрепящи правителството, бяха предвидени допълнителни средства по Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. (ЗДБРБ 2024 г.) в област Иновации, както следва:

Съгласно чл. 1, ал. 5 от ЗДБРБ 2024 г. са приети разходи по централния бюджет за 2024 г. за изпълнение на политики, като в т. 10 в област Иновации са предвидени средства в общ размер на 10 000 хил. лв., които са разпределени по следния начин:

- по т. 10.1. – за преместване на Българска агенция за инвестиции в нова сграда – 5 000 хил. лв. и
- по т. 10.2. – за Програма за насърчаване на предприемаческата иновативна екосистема в България – 5 000 хил. лв.

Следва да се има предвид, че посочените средства са предвидени в централен бюджет и ще се разходват целево по посочените пера в област Иновации след изпълнение на съответните процедури по Закона за публичните финанси (ЗПФ).

По отношение на предвидените разходи по т. 10.1. – за преместване на Българска агенция за инвестиции в нова сграда – 5 000 хил. лв., средствата са предвидени за подобряване на материално-техническото осигуряване на работещите в БАИ и създаване на подходящо място за обслужване и осъществяване на комуникацията с инвеститори – потенциални и настоящи.

По отношение на предвидените разходи по т. 10.2. – за Програма за насърчаване на предприемаческата иновативна екосистема в България – 5 000 хил. лв., се планира да се реализират няколко отделни инициативи с целева насоченост, както следва:

На първо място, се предвижда да бъде разработена Национална програма за подкрепа на иновационни долини, по която ще се осигурява национално съфинансиране по одобрени за изпълнение проекти по Програма Хоризонт Европа, конкурсна процедура на ЕК за интегрирани иновационни екосистеми (иновационни долини) - Interconnected Innovation Ecosystems (2023.3), HORIZON-EIE-2023-CONNECT-03, HORIZON Cofund Actions.

В изпълнение на дневния ред на Европа в областта на иновациите, на 17 май 2023 г. програма Хоризонт Европа публикува отворена покана за набиране на проектни предложения за свързани регионални „долини за дълбокотехнологични иновации“ за обединяване на региони с по-ниска и с по-висока степен на иновационно развитие в областите на интелигентна спецификация на по-слабо развитите региони. Целта е институциите, отговорни за иновационните политики и програми, да работят съвместно с местния сектор и научно-иновационната екосистема, за да изградят обща визия и да изпълнят съвместни многогодишни дейности, насочени към създаване на иновации в ключови за Европа сектори – намаляване на зависимостта от изкопаемите горива, повишаване на продоволствената сигурност, цифрова трансформация и киберсигурност, подобряване на здравните грижи и постигане на кръгова икономика. Всеки проект за иновационна долина се състои от два задължителни компонента – за координиращи дейности (подготовка на план за действие за развитие на иновационна екосистема в даден регион в т.ч. и конструиране на съвместен трансрегионален конкурс) и за Съвместен трансрегионален конкурс за набиране на проектни предложения в Deep tech области - ниво на технологична готовност от TRL 6 до TRL 8. Министерството на иновациите и растежа е подкрепило кандидатурите по програмата на няколко такива иновационни долини в България.

На следващо място, с оглед адресирането на предизвикателствата, свързани с изоставането в областите на индустриите, базирани на знания, иновациите и трансфера на технологии, се предвижда да стартира нова инициатива, насочена към популяризиране и насърчаване на отворените иновации. Тази инициатива е предназначена да създаде динамична екосистема за стартиращи предприятия и да насърчи технологичния напредък.

Важен инструмент за насърчаване на start-up екосистемата е създаването на възможност на стартиращите иновативни предприятия в страната за участие в платформи за отворени иновации. Основната функция на отворените иновации е да насърчават сътрудничеството в областта на иновациите между различните заинтересовани страни, които участват в процесите на всички нива. Отворените иновации включват различни заинтересовани страни – академични среди, правителство, промишленост и гражданско общество, осигурявайки по-приобщаващ подход към икономическия и технологичен растеж. Чрез създаването на структурирана програма, която подкрепя стартъпите чрез менторство, международни връзки с водещи корпорации и достъп до ресурси, България цели да катализира растежа на иновативни предприятия. Този подход се очаква да преодолее пропуските в иновациите и трансфера на технологии, позиционирайки България като център за новаторски идеи и икономически прогрес.

МИР възнамерява да подпомогне старта на цялостна екосистема, насочена към отворените иновации чрез структурирането на платформа за акселериране на подходящи стартиращи предприятия и интегрирането им в международна мрежа от водещи корпорации, активно прилагащи модела на отворените иновации. В рамките на дейността се предвижда да бъде създадена и прилагана платформа за отворени иновации, насочена към иновативни МСП, акселериране на първите партии (коHORTи) от иновативни МСП, както и организиране на директна и активна връзка на успешните участници в платформата с водещи световни високотехнологични корпорации, активно прилагащи модела на отворените иновации, включително организиране на подходящи събития, в подходяща локация за осъществяване на директни срещи с водещи специалисти от такива корпорации. Ще бъдат осигурени менторинг и коучинг сесии с експерти в съответната област, сесии за представяне на предмета на дейност и потенциалната необходимост от финансиране (т. нар. pitching), както и индивидуални сесии за намиране на подходящи партньори с участието на инвеститори от високо ниво, включително фондове за рисково финансиране (т.нар. venture capital funds), корпоративни инвеститори (т. нар. corporate venture capital/ investors), бизнес ангели и други потенциални бизнес партньори, ще се провеждат организирани посещения в централните управления на водещи международни корпорации/ бизнес центрове/ световни бизнес университети/ академии, чийто фокус е пряко свързан с предмета на дейност на съответните МСП, участници в програмата. Така ще бъдат поставени основите на по-широкото използване на този модел в страната на база водещите световни практики в областта.

С оглед измерването на ефекта от интервенцията ще бъдат заложили определени стратегически цели от нейното реализиране, които ще бъдат проследени и които ще включват най-малко следното:

- ✓ Насърчаване на растежа на българската стартъп екосистема чрез оптимизиране на ресурсите и разширяване на ефекта от вече съществуващи инициативи;
- ✓ Увеличаване на конкурентоспособността и бизнес преживяемостта на българските МСП;
- ✓ Интегриране на стартиращи предприятия в подходящи международни бизнес екосистеми с висок интензитет на прилагане на отворени иновации с оглед успешно представяне на международния пазар;
- ✓ Привличане на инвестиции в България;
- ✓ Повишаване на осведомеността за иновационния потенциал на България в бизнес екосистеми с висок интензитет на прилагане на отворени иновации;
- ✓ Насърчаване на създаването на общностни и стратегически съюзи между български стартиращи МСП и водещи международни корпорации.

На трето място, се предвижда създаването на Програма за популяризирането на българската иновационна старт-ъп екосистема в международен аспект. Чрез програмата ще се осигурява участието на стартиращи иновативни предприятия в срещи на върха, специализирани събития и международни конференции и други международни събития с цел представяне на българската предприемаческа start-up екосистема.

Основна цел на програмата е позиционирането на България като високотехнологичен хъб на Балканите, добра инвестиционна дестинация и място пълно с талант и потенциал, чрез промотирането на успешни старт-ъп инициативи в страната.

Допустими за участие в програмата ще бъдат представители на екосистемата, които са създали и/или развиват стартиращо иновативно предприятие в началните фази на развитие – ранен етап (Pre-seed/Seed) и начален етап (Seed/Start-up). Програмата ще бъде целево насочена към жизнеспособни иновационни предприятия, които целят да излязат и да се реализират на общностния и на международните пазари.

Програмата ще бъде демаркирана от подобни по характер дейности на други ведомства, включително предвидени за финансиране по изпълнявания от ИАНМСП проект по процедура BG16RFPR001-1.002 по Програма "Конкурентоспособност и иновации в предприятията" 2021-2027 с наименование „Реализация на мерки за

интернационализация на българските МСП чрез подкрепа дейността на Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП)“. Изпълняваният проект от ИАНМСП е насочен към подпомагане на интернационализацията на българските МСП чрез предоставяне на адекватни инструменти за успешно позициониране на европейския и международни пазари, докато разработваната програма ще бъде насочена към друга целева група – представители на start-up екосистемата, които основно ще представят успешния си опит като стартиращо предприятие и добрите възможности, които страната ни предоставя за стартиране на иновативен бизнес и пазарно позициониране на продукта на самата start-up компания.

В допълнение на горното и с оглед на отпразнения от Вас въпрос, Ви предоставям и следната допълнителна информация във връзка с участието ми в десетото юбилейно издание на StartUp Ole в Саламанка, по време на което бях ръководител на делегацията на България, официално поканена за страна-гост на престижното предприемаческо събитие, подкрепено от Европейската комисия.

Водената от мен делегация участва в срещи, панели и състезания, свързани с иновации и предприемачество. Всеки предприемач имаше възможност да представи своите иновативни продукти и услуги на свой собствен щанд, както и да обмени контакти, спрямо своите приоритети, имайки достъп до 300 старъпи, 150 корпорации и инвеститори и 2 500 участници от цяла Европа.

Конкретни постижения на делегацията са:

- ✓ Трето място в бизнес вертикала: Humanitarian Technologies/Social Impact;
- ✓ Първо място в бизнес вертикала: Circular Economy/ Gov Tech;
- ✓ Първо място в бизнес вертикала: Travel and Tourism;
- ✓ Първо място в бизнес вертикала FinTech;
- ✓ Първо място в бизнес вертикала E-mobility;
- ✓ Достъп на българските компании до нови пазари и потенциални потребители;
- ✓ Възможност за българските компании да получат обратна връзка за техните продукти и услуги и възможностите за скалиране;
- ✓ Отчетени са 19 успешни срещи между български компании и инвеститори от Европа;
- ✓ 1 българска компания получи предложение за включване в ESG инвестиционното портфолио на испански инвеститор;

- ✓ 1 българска компания получи предложение за разширена дистрибуция на нови пазари;
- ✓ 5 български компании отчитат намирането на нови партньори за добавяне на надграждащ елемент към съществуваща услуга;
- ✓ Даден достъп на българските делегати до чуждестранни екосистеми (вкл. Латвия, Испания, Италия, Аржентина), техните контакти и процеси, спрямо конкретния интерес и цели на отделните компании.

Добавената стойност на участие в подобно събитие надхвърля ползата за всеки един от участниците. Министерство на иновациите и растежа целенасочено извежда старт-ъп екосистемата на преден план и позиционира старт-ъпи на таргетиранни събития в чужбина с цел да създаде ново лице на България – като високотехнологичен хъб на Балканите, добра инвестиционна дестинация и място пълно с талант и потенциал.

В рамките на събитието организаторите връчиха на министъра на иновациите и растежа Милена Стойчева специалната награда за България – “Best Global Impact”, за насърчаване и развитие на стартиращи компании.

С уважение,

МИЛЕНА СТОЙЧЕВА

Министър на иновациите и растежа

